

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.04.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

akcent.bg

✓ Среща между председателя на УС на АИКБ и посланика на Република Казахстан

Председателят на Асоциация на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев се срещна на 8 април с ръководителя на дипломатическата мисия на Република Казахстан в Република България г-н Темиртай Избастин.

Повод за срещата бе предстоящото заседание на Международния координационен съвет на организациите на работодателите* (МКСОР), което ще се проведе на 7 юли 2015 г. в гр. Варна. Ротационен председател на МКСОР е Кадир Байкенов, председател на Конфедерацията на работодателите на Република Казахстан в тази връзка бе обсъден ходът на подготовката на заседанието.

Членовете на МКСОР ще вземат участие и в конференцията на тема „Високо конкурентен реален сектор за устойчив икономически растеж и заетост“, която ще се проведе на 6 юли 2015 г. в гр. Варна. Събитието се организира като съпътстваща програма на заседанието на Бюрото (органът на управление) на групата на работодателите на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК), което ще се проведе под патронажа на заместник министър-председателя по демографската и социалната политика г-н Ивайло Калфин. Поканен е и вицепрезидентът на Европейската комисия г-н Валдис Домбровскис. В дискусиата ще вземат участие също и представители на политическите и бизнес среди от Европа (Европейска комисия, Европейски парламент, европейски бизнес организации и социални партньори), българската законодателна и изпълнителна власт и българските работодатели. Подобни дискусии имат широк европейски отзвук и често са основа за изготвяне на становища по собствена инициатива от страна на ЕИСК, които след това се представят пред Европейската комисия и Европейския парламент.

На срещата бяха обсъдени и възможностите за разширяване на икономическото сътрудничество между бизнеса от България и Казахстан. Единодушно бе мнението, че усилията в тази насока трябва да продължат, за да се постигне увеличаване на стокообмена между двете страни и насърчаване на инвестициите.

* През 2010 г. АИКБ стана една от организациите, учредители на МКСОР /www.ksorr.ru/, към който се присъединиха представени на национално равнище работодателски организации от петнадесет държави от Източна и Централна Европа. Съветът има характера на съвещателен орган. Неговата цел е да съдейства за установяването на устойчиви връзки и взаимноизгодно сътрудничество между националните съюзи на работодателите и предприемачите, за обмен на опит в сферата на регулирането на социално-трудовете и свързаните с тях икономически отношения, както и по други въпроси от взаимен интерес, включително и за изработване на антикризисни мерки предвид сходните икономически проблеми в държавите от региона.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ НСИ: Износът на България за трети страни се увеличава

През периода януари - февруари 2015 г. износът на България за трети страни се увеличава с 0.1% спрямо същия период на 2014 г. и е в размер на 2.4 млрд. лева, се посочва в статистика на Националния статистически институт (НСИ). Основни търговски партньори на България са Турция, Китай, Сърбия, САЩ, бившата югославска република Македония и Руската федерация, които формират 53.8% от износа за трети страни. През февруари 2015 г. износът на България за трети страни се увеличава с 2.5% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 1.3 млрд. лева.

Вносът на България от трети страни за първите два месеца на 2015 г. намалява с 0.3% спрямо същия период на 2014 г. и е на стойност 3.0 млрд. лева (по цени CIF) (табл. 1 и 2 от приложението). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени

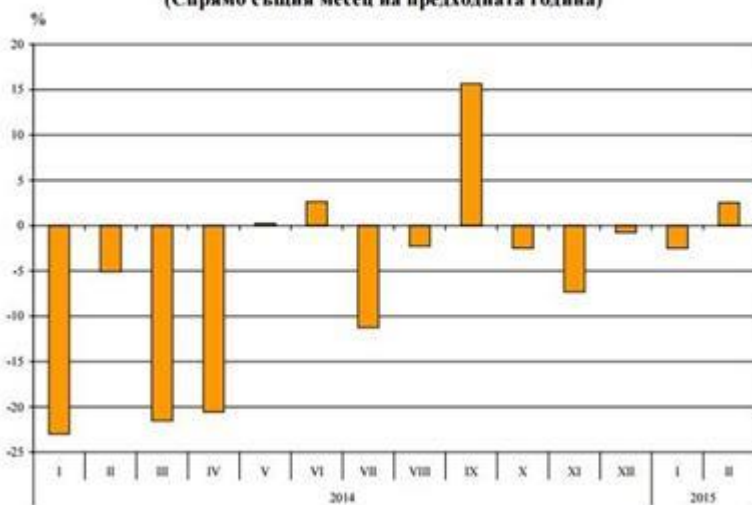
от Руската федерация, Турция, Китай и Украйна. През февруари 2015 г. вносът на България от трети страни се увеличава с 11.2% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 1.5 млрд. лева. Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни през периода януари - февруари 2015 г. е отрицателно и е на стойност 594.8 млн. лева. По цени FOB/FOB (след елиминирание на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) салдото също е отрицателно и възлиза на 458.1 млн. лева. През февруари 2015 г. външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) с трети страни е отрицателно и е на стойност 230.2 млн. лева.

При износа на България за трети страни, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през първите два месеца на 2015 г. в сравнение със същия период на 2014 г. най-голям ръст е отбелязан в секторите „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (230.0%) и „Храни и живи животни“ (69.3%) (табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Минерални горива, масла и подобни продукти“ (34.0%). При вноса от трети страни най-голямо процентно увеличение е отчетено в секторите „Храни и живи животни“ (43.0%) и „Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)“ (23.5%). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (52.9%). През периода януари - февруари 2015 г. от България са изнесени стоки общо на стойност 6.8 млрд. лв. и спрямо съответния период на предходната година износет се увеличава със 7.7% (табл. 1 и 2 от приложението).

През февруари 2015 г. общият износ възлиза на 3.4 млрд. лв. и се увеличава с 5.8% спрямо същия месец на предходната година. През периода януари - февруари 2015 г. в страната са внесени стоки общо на стойност 7.9 млрд. лв. (по цени CIF), или с 1.9% повече спрямо същия период на предходната година (табл. 1 и 2 от приложението).

През февруари 2015 г. общият внос се увеличава с 8.1% спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 4.1 млрд. лева. Общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно през периода януари - февруари 2015 г. и е на стойност 1 097.1 млн. лв., което е с 338.0 млн. лв. по-малко от салдото за първите два месеца на 2014 година (табл. 1 и 2 от приложението). По цени FOB/FOB (след елиминирание на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) салдото през периода януари - февруари 2015 г. също е отрицателно и е в размер на 731.1 млн. лева. През февруари 2015 г. общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно и е на стойност 699.4 млн. лева. По цени FOB/FOB салдото също е отрицателно и е в размер на 499.5 млн. лева.

Фиг. 1. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на България за трети страни през периода 2014 - 2015 година (Спрямо същия месец на предходната година)

✓ Държавата продава на кочани трудови договори за по 1 ден

Кочани с трудови договори с продължителност един ден започва да продава държавата на работодатели. Системата ще влезе първо за земеделските работници, а в момента текат последни договори между вицепремиера и социален министър Ивайло Калфин и земеделската министърка Десислава Танева, научи в. "24 часа".

Целта е новите договори да се използват още от следващия месец май за брането на черешите, обясниха експерти от социалното ведомство, които работят по промените. За да влезе системата в сила, ще са нужни промени в Кодекса на труда, които трябва да бъдат представени до края на тази седмица.

Работодателите в селското стопанство ще купуват кочаните с трудови договори от държавата. Цената пък ще е стойността на данъка и осигуровките, които ще се дължат за земеделския работник. Вероятно всеки договор от кочана ще е за твърда сума, а работодателите ще откъсват толкова квитанции, колкото покриват надницата на работника.

Кочаните с договори всъщност ще представляват система за почасово заплащане в селското стопанство, обясниха от социалното министерство. Министър Ивайло Калфин заговори за нея още след встъпването си на поста в края на миналата година.

Кочаните с дневните трудови договори трябвало да улеснят работодателите, които в различни етапи от земеделската работа имат нужда от различна по брой и специализация работна ръка. Същевременно с купуването на кочаните фирмите в земеделието ще са изрядни към работниците и бюджета

Все още се работи по системата за обратно отчитане на дневните договори, така че да е ясно платените при закупуването на кочана осигуровки за колко хора точно са разпределени.

Дневните трудови договори трябва да станат и основа на ваучерите за почасово наемане на домашни помощници, гледачки на бебета и възрастни хора и майстори за дребни ремонти, които планира да въведе вицепремиерът Калфин. Социалното министерство започва да прави прогнози за нуждата от работна ръка всяка година, обяви зам.-министърът на труда и социалната политика Гълъб Донев на конференция, организирана от БСК. До момента има изработени дългосрочни и средносрочни прогнози. От следващата година започва изработването и на краткосрочни. Целта е така държавата да насочва целево парите за преквалификация на безработните, за да могат по-лесно да си намират работа.

Вестник Труд

✓ БВП ще нарасне с 1,4% тази година

Министерството на финансите очаква през 2015 г. по-голям икономически растеж от първоначално планирания. Тази година се очаква БВП да нарасне с 1,4%, става ясно от последната средносрочна бюджетна прогноза, докато предишната беше за нарастване с 0,8 на сто. Последните данни показват още, че БВП през 2016 г. ще се увеличи с 1,7%, през 2017 г. - с 2,3%, а през 2018 г. - с 2,1 на сто.

Вчера стана ясно още, че МВФ също е ревизирала прогнозата си за България, но надолу. Според институцията очакваният растеж у нас през 2015 г. ще бъде 1,2% спрямо първоначално планираните 2%.

✓ Бизнесът планира да свие инвестициите с 30%

Промислените предприятия планират да намалят инвестициите си с 30,4% през тази година. Това показва анкета на Националния статистически институт (НСИ) сред мениджъри. Най-много средства ще бъдат вложени в енергетиката – 36% от всички инвестиции и в отраслите, произвеждащи стоки за бизнеса – 34 на сто. Около 81% от инвестициите ще бъдат на частния сектор.

Основният фактор за негативните прогнози е, че 2015 г. се очертава като нулева за усвояването на еврофондовете, коментира пред "Труд" изп. директор на „Моите пари“ Деян Василев. Според него европейските програми в момента са във „вакуум“ и ще минат месеци, докато започне реалното усвояване на средствата.

Според Василев в макроикономически план обстановката не е много по-различна в сравнение с миналата година.

Финансовите анализатори са единодушни, че условията по бизнес заемите всъщност се подобряват, затова очакванията на фирмите за свиване на инвестициите не могат да бъдат свързвани пряко с банковото кредитиране. „Условията по бизнес заемите твърдо се подобряват, банките са гладни за клиенти“, коментира Деян Василев. „Все повече фирми са активни в търсенето на възможности“, каза и Тихомир Тошев, изп. директор на „Кредит Център“. Той припомни, че лихвите по фирмените кредити варират между 4% и 6,5% за различните предприятия.

Банковият сектор смята, че кредитните институции по-скоро ще подкрепят икономическото възстановяване и няма да влияят негативно на плановете на фирмите за инвестиции. „Очакванията са банките да подпомогнат възстановяването на икономиката чрез по-ниски лихви по депозитите и кредитите“, коментираха от УниКредит Булбанк.

Статистиката показва, че прогнозите на бизнеса за спад на инвестициите не винаги се сбъдват. Например за 2014 г. предварителните нагласи са били за 6,3% понижение, а реално е имало 3,9% ръст.

„Това е план, но при промяна в условията за правене на бизнес той би могъл да се промени. Наша цел е да стоим по-близо до всички инвеститори в България и да променим намеренията им за свиване. Както и да търсим нови предприемачи, за да няма свиване на цялата икономика с 30%“, коментира шефът на Българска агенция за инвестиции на Стамен Янев.

✓ Земеделската земя поскъпна с 15,2% през 2014 година

През 2014 г. средната цена на един декар земеделска земя достига 684 лв. Тази цена е с 15,2 на 100 повече в сравнение с 2013 година, съобщиха от Националният статистически институт.

Спрямо предходната година през 2014 г. най-голямо е увеличението на цената на лозята - с 41,4 на сто. Увеличението на цената на нивите е с 14 на сто, на овощните насаждения - с 1,6 на сто, а на ливадите - с 24,2 на сто.

През 2014 г. най-висока е цената на земеделската земя в Североизточния район - 957 лв. на декар.

Най-голямо увеличение на цената на един декар земеделска земя спрямо предходната година е установено в Югозападния район - с 33,9 на сто, и в Южния централен - с 32,8 на сто.

През 2014 г. средната рента на декар достига 41 лв., което е със 7,9 на сто повече спрямо 2013 г. Спрямо предходната година най-голямо е увеличението на рентата за овощните насаждения - с 16,7 на сто, и на нивите - с 10,3 на сто. Единствено при лозята се наблюдава понижение на цената с 29,4 на сто.

През 2014 г. най-висока е цената за един декар наета земеделска земя в Североизточния район - 61 лв., което е близо два пъти по-високо от стойността в Югоизточния район. Поскъпване на рентата спрямо предходната година се наблюдава във всички статистически райони.

✓ IT секторът с призив към правителството: Не пипайте плоския данък

Представителите на IT компаниите в България поискаха от правителството да не променя сегашния плосък данък от 10% и да не увеличава повече максималния осигурителен праг, чиято последна корекция нагоре засегна основно технологичния бранш в България.

Това бяха посланията на представители на IT бизнеса по време на четвъртата кръгла маса Bulgarian ICT Watch, организирана във вторник от ICT Media.

Причината е, че в компаниите в ИТ сектора работят повече високоплатени специалисти, като по последни данни средната брутна заплата в сектора е около 3500 лева. Въпреки негативния ефект от тази промяна от бранша твърдят, че за пръв път от години има конструктивен диалог между ИТ фирмите и държавата за стъпки, които да стимулират развитието на сектора. На своеобразната среща между представителите на държавни институции и бизнеса бяха обсъдени някои от ключовите теми за развитието на ИТ сектора – дефицита на кадри, правилните насърчителни държавни политики за растеж, навлизането на нови пазари, както и евентуално сътрудничество с други икономически сектори в страната.

Преосмисляне на стимулите

Директор в ИАНМСП Петър Пенчев обяви, че за последните две години са издадени осем сертификата за клас А инвеститори и два за клас Б в ИТ сектора. Общата стойност на проектите е 24.4 млн. лева, като държавата поема разноските по осигуровки за 17.5 млн. лева. По думите на Пенчев с тях са разкрити 2327 нови работни места.

Технологичният сектор обаче гледа със смесени чувства към тези данни, тъй като една от спецификите на технологичния бранш е практическата липса на безработица. Така според бизнеса всъщност не се създават нови работни места, а специалисти се местят от една фирма в друга. Поемането на осигуровките съответно създава непазарно предимство за тези компании, обяви Георги Брашнаров, изп. директор на "Немечек". Според него трябва да се помисли за по-точни критерии за стимулиране на развитие на дружества, без това да оцелява други компании.

"Синя карта"

Недостигът на достатъчно добре подготвени специалисти в ИТ сектора все повече се задълбочава и бизнесът търси варианти да го преодолее. Вносът на висококвалифицирани кадри е една от краткосрочните мерки, с която може да се преодолее този дефицит. За привличане на подобни специалисти от държави извън ЕС е необходимо издаването на "синя карта", което в момента отнема доста време и ресурси на компаниите. "За нас е приоритет да се въведе обслужване на едно гише за издаването на "синя карта", обяви зам.-министър Везиева по време на кръглата маса. Бизнесът призовава за въвеждането на тази мярка от известно време и според тях тя трябва да облекчи цялата процедура.

Обучението – най-трудната задача

В дългосрочен план най-голямото предизвикателство пред ИТ индустрията е промяната на образованието, така че то да отговаря на изискванията на бизнеса. Основните браншови организации като Българската асоциация на софтуерните компании (БАСКОМ) и Българската асоциация за информационни технологии (БАИТ) работят заедно за пълна реформа на образователната система.

ИТ компании обаче призоваха да има насърчаване и подпомагане и за частни инициативи за обучение и преквалификация на ИТ кадри, чийто брой расте. "Появиха се много частни инициативи за подготовка на специалисти, някои от които доста мащабни, но за момента няма формат, с който държавата може да ги подкрепи", коментира Елена Маринова, член на управителния съвет на БАИТ и президент на "Мусала софт".

Важни са и младите предприемачи

Обучението не трябва да се ограничава само до подготовката на специалисти. "Важна стъпка в развитието на ИТ индустрията е насърчаването на предприемачеството", обяви Ивайло Славов, член на управителния съвет на Българската аутсорсинг асоциация (БАА) и изпълнителен директор на "Булпрос". Той допълни, че трябва да се изготви стратегия, която да обхваща целия процес - от изграждане на предприемаческо мислене и умения до реализирането на дадена идея.

"Средства има – трябва само правилно да ги насочим. Можем да продаваме продукти от световна класа, вече има малко, но успешни примери за това", допълни Славов. Той получи подкрепа и от други представители на бизнеса, според които е важно държавата да насочи усилия в подкрепа на стартиращите и по-малки и средни по размер фирми, тъй като големите имат достатъчно ресурси да се справят и сами.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Глобите за чужди собственици на земеделска земя може да се отложат

Предстоят още поправки в закона за собствеността за земите заради заплахата от наказателна процедура от ЕК

Глобите за чуждестранни и офшорни компании, които притежават земеделска земя в България, да бъдат налагани от 1 октомври, а не от 1 май, каквито са законовите изисквания в момента, предлага председателят на парламентарната комисия по земеделие Румен Христов (Реформаторски блок). Идеята за корекцията е втората поредна в проблемния Закон за собствеността и ползването на земеделски земи, като вероятно предстоят още такива. Причината е започналата проверка от Брюксел на ограниченията за покупка на ниви от чужденци, които е възможно да противоречат на свободното движение на капитали и свободата на установяване в ЕС.

Предложението за отлагане на санкцията идва година след като парламентът прие забрана земеделска земя да бъде купувана от фирми, които имат акционери офшорни дружества или лица, които не са пребивавали поне пет години в България. През февруари бяха въведени и глоби от 100 лв. за декар (300 лв. при повторно нарушение) за неспазването на тези условия.

Отсрочка за нови поправки

Датата 1 октомври бе заложена и в първоначалния вариант на промяната в закона, с която бяха въведени глобите и сроковете за тях, но в крайна сметка бе записана датата 1 май. Нова поправка сега би дала само гратисен период, в който да бъдат изработени други промени в проблемния Закон за собствеността на земеделските земи.

В мотивите към законопроекта Румен Христов е посочил, че ЕК е стартирала наказателна процедура срещу България заради ограниченията на пазара на земя и трябва да се осигури възможност за предприемане на "адекватни и крайно необходими промени в текстовете на закона".

Преди по-малко от месец ЕК обяви, че има съмнения, че някои текстове от закона може да противоречат на свободното движение на капитали и свободата на установяване в ЕС и дава два месеца на България да мотивира промените си в закона, направени преди година. Така на практика страната е изправена на първия етап от процедура за евентуални нарушения.

Макар че в официалното изявление на ЕК не се посочва кои са евентуалните проблемни текстове, по неофициална информация става въпрос за въведеното изискване за петгодишна уседналост на физическите и юридическите лица, които притежават ниви в България. По неофициална информация на "Капитал Daily" земеделското министерство работи по исканата информация от Брюксел, като същевременно ще се търси и възможност за промени в законодателството, които да "премахнат" проблемните текстове. Какви ще са предложенията ще стане ясно след около месец.

В очакване на още промени

Същевременно пък в парламента "чака" за второ четене в зала и друга поправка на депутати от Реформаторския блок, която изключва публичните дружества от списъка с компаниите, които подлежат на санкции, ако имат чуждестранна или офшорна собственост. Тази промяна беше предложена в преходните и заключителните разпоредби на закона за пазара на финансови инструменти и беше одобрена единодушно на второ четене в парламентарната бюджетна комисия. Мотивите за нея са, че търгуваните на борсата дружества не могат да контролират кой купува акции от тях.

Проблемният закон за собствеността на земеделска земя беше поправен популистки още в преходния парламент, когато с гласовете на ГЕРБ, БСП, "Атака", а накрая и от ДПС беше въведено изискването за уседналост на собствениците на земеделски земи. Още тогава имаше мнения, че това вероятно влиза в противоречие с европейските правила за свобода на движението на капитали, но депутатите така и не направиха проверка дали това е така чрез запитване до ЕК. Ограниченията пък влязоха в сила, след като няколко месеца преди това депутати от ГЕРБ, БСП и "Атака" въведоха забрана земя да бъде купувана от чужденци, а тя логично бе обявена за противоконституционна от Конституционния съд.

✓ Въздухът в градовете ще става по-чист с мерки за 115 млн. лв.

Средствата ще се ползват 29 общини през следващия период на оперативна програма "Околна среда"

По новата оперативна програма "Околна среда" ще бъдат заделени 115 млн. лв. за мерки, намаляващи замърсяването на въздуха в градовете. Става въпрос за фините прахови частици, с които имат проблем 29 общини в страната. Това съобщи зам.-министърът на околната среда и водите Павел Гуджеров при откриването на Форума за мобилност на мрежата от европейски градове EUROCITIES.

Проектите, с които ще могат да кандидатстват общините в периода до 2020 г., са за намаляване на емисиите от битовото отопление или за тези от обществения транспорт. Това не е ново направление на оперативната програма, тъй като и през настоящия програмен период бяха заделени средства за подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез инвестиции в градски транспорт. Пример за това е Столичната община, която закупи 126 автобуса, работещи на сгъстен природен газ, което води до намаляване на вредните емисии до шест пъти, обясни зам.-министърът. Реалната работа по програмата ще може да започне, след като бъде окончателно одобрена от Брюксел.

В страната на финия прах

С постепенното изчистване на индустрията фините прахови частици стават все по-голям проблем за градската среда, който се решава бавно и неубедително. Според последните данни на Изпълнителна агенция по околна среда за 2013 г. от всичките 50 станции, измерващи качеството на атмосферния въздух, 40 отчитат мръсен въздух над допустимото (което е 35 дни в годината). Повечето от останалите 10 се намират в планините. Страната е една от 17-те членки на ЕС, срещу които има наказателна процедура за непостигане на нормите за фини прахови частици в 29 общини на територията на цялата страна, като процедурата се намира в досъдебна фаза.

Всичките 29 общини работят по програми за подобряване на въздуха, но по данни на Министерството на околната среда и водите ситуацията не се е променила в периода 2011 - 2013 г.

Решение по-сложно от 115 млн. лв.

Парите, предвидени по оперативна програма "Околна среда", могат да доведат до минимално подобрене на ситуацията. Причините са няколко. Основен причинител на фините прахови частици с вина от 59% за замърсяване общо за страната е битовото отопление под формата на дърва, въглища или нафта. Множество други държавни политики като програмата за саниране или енергийните помощи обаче вървят точно в обратната посока на решаването на проблема с градския въздух. Програмата за саниране, имаща за цел да повиши енергийната ефективност, е насочена към панелните сгради, където така или иначе не се използват твърди горива за отопление и няма да помогне за решаването на проблема. Енергийните помощи пък разпределят по около 250 хил. тона въглища на година, което е около половината от потреблението на домакинствата, и директно оказват въздействие за задълбочаването на проблема.

Колкото до транспорта, който има най-голяма роля за фините прахови частици в столицата, проектите на общините ще доведат до обновяване на градския транспорт, който обаче има малко въздействие на фона на това на личните автомобили. Общините и редица министерства обаче до момента не показват необходимата твърдост при налагането на други мерки като затягането на контрола при годишните технически прегледи, регулирането и ограничаването на трафика в центъра на града, опазването на зелените площи и т.н. Или средствата по оперативна програма "Околна среда" са само малка глъдка въздух за решаването на иначе сложния проблем, изискващ целенасочена и дългосрочна политика на местно и държавно ниво и съдействие от гражданите.

✓ Износът на България извън ЕС отново се повишава

Сривът на продажбите към Русия и Украйна е компенсирани с други държави. Увеличава се и търговията към европейските пазари

След като няколко месеца износът на България към държави извън ЕС се понижаваше, през февруари трендът се е обърнал. Продажбите на българските предприятия към трети страни са се повишили с 2.5% спрямо година по-рано, показват предварителните данни на НСИ. Това е първият годишен ръст от септември 2014 г. насам и се дължи главно на увеличен износ към основни търговски партньори като Турция, Сърбия, Македония и Китай. Причина за това може да е поевтиняването на лева, което прави износа по-конкурентен. Основните дестинации за български стоки и услуги обаче остават страните от ЕС – Германия, Франция, Италия, Белгия, както и съседните Румъния и Гърция. Съживяването на европейските икономики през тази година ще благоприятства българския износ, който през февруари се е повишил със 7.7%.

Износът към Русия продължава да спада

Неприятната новина обаче е, че износът към важни държави като Русия и Украйна намалява сериозно. За първите два месеца от 2015 г. продажбите към Русия са спаднали с 35.4% до 97.8 млн. лв., а към Украйна с 11.6%. Там войната и санкциите към и от Русия остават главният неблагоприятен фактор. Освен това конфликтът между двете държави има косвени отрицателни последици и върху търговията с други европейски страни, защото има доста български компании, които са поддоставчици на европейски фирми, чиято търговия с Русия е засегната. Данните на НСИ показват, че най-много като стойност намалява износът към Русия на продукти от преработващата промишленост като напитки, текстил, облекло, химични продукти, лекарствени продукти, автомобили и други превозни средства. За сметка на това обаче стойностният обем на износа на хранителни продукти даже се е увеличил през януари и февруари 2015 г. спрямо същите месеци на предходната година, но той е с по-малко значение.

Въпреки незадоволителните цифри на експорта ни към Русия износът ни към други страни извън ЕС се увеличава и донякъде може да компенсира срива на износа към Русия. Калоян Стайков от Института за пазарна икономика коментира за "Капитал Daily", че българският износ е гъвкав, а фирмите се ориентират бързо и се пренасочват към други пазари. Според него част от санкциите срещу Русия нямат истински ефект, защото има фирми, които продължават да изнасят стоката си за руския пазар през трети страни, които не са въвели такива санкции – например Беларус. Според Красен Йотов от "Индъстри уоч" в последните години значението на Русия за износа ни като цяло намалява с изключение на горивата. "Много фирми заместват не само Русия, но и други европейски страни с т.нар. развиващи се пазари, особено тези в Азия, които дават повече възможност за растеж", коментира още той. От третите страни най-голям като стойност е износът ни към Турция и Китай. Добрата новина е, че експортът ни и към двете страни нараства съответно с 10.8% и 21.2%. За Китай с най-голяма стойност е износът на основни метали, руди, химични продукти. Основните стоки, които България изнася за Турция, са храни, продукти на селското стопанство, химични продукти, кокс и рафинирани нефтени продукти и основни метали. Като процент най-голям ръст на износа към трети страни има към Република Южна Африка (259.6%), Иран (123.5%), Египет (110.3%), Индонезия (104.3%), но на практика те остават сред по-малките търговски партньори на България. Вдигането на санкциите срещу Иран след постигане на договорености за ядрената му програма също може да се окаже позитивен фактор през следващите месеци.

Европейският съюз продължава да бъде двигател на българския износ

Износът на България към страните от ЕС продължава да се увеличава (със 7.7%) и през февруари, макар този месец ръстът да не е двуцифрен, както беше през януари. Тогава най-голям ръст на износа се наблюдава в секторите "Минерални горива, масла и подобни продукти" и "Необработени (сурови) материали, негодни за консумация" (изкл. горивата). Най-голям спад има при износа на безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн. След известен спад през по-ранните месеци износът ни към най-големия ни търговски партньор в ЕС - Германия, отново започва да се увеличава (с 8.7%).

"Прогнозите за възстановяването на европейската икономика са добри за 2015 г., така че търговията със страни от ЕС ще продължава да бъде водеща за износа ни, въпреки че финансовото положение на Гърция остава рисков фактор", смята Калоян Стайков. Според него износът и тази година ще бъде двигател за икономическия растеж в България, макар и не чак в такава степен, както беше преди няколко години. Красен Йотов счита също, че ЕС ще си остане основният ни търговски партньор, но очаква и нарастваща активизация на българския износ и към трети, развиващи се пазари. Един от благоприятните фактори за това е и по-ниският курс на лева и еврото спрямо долара.

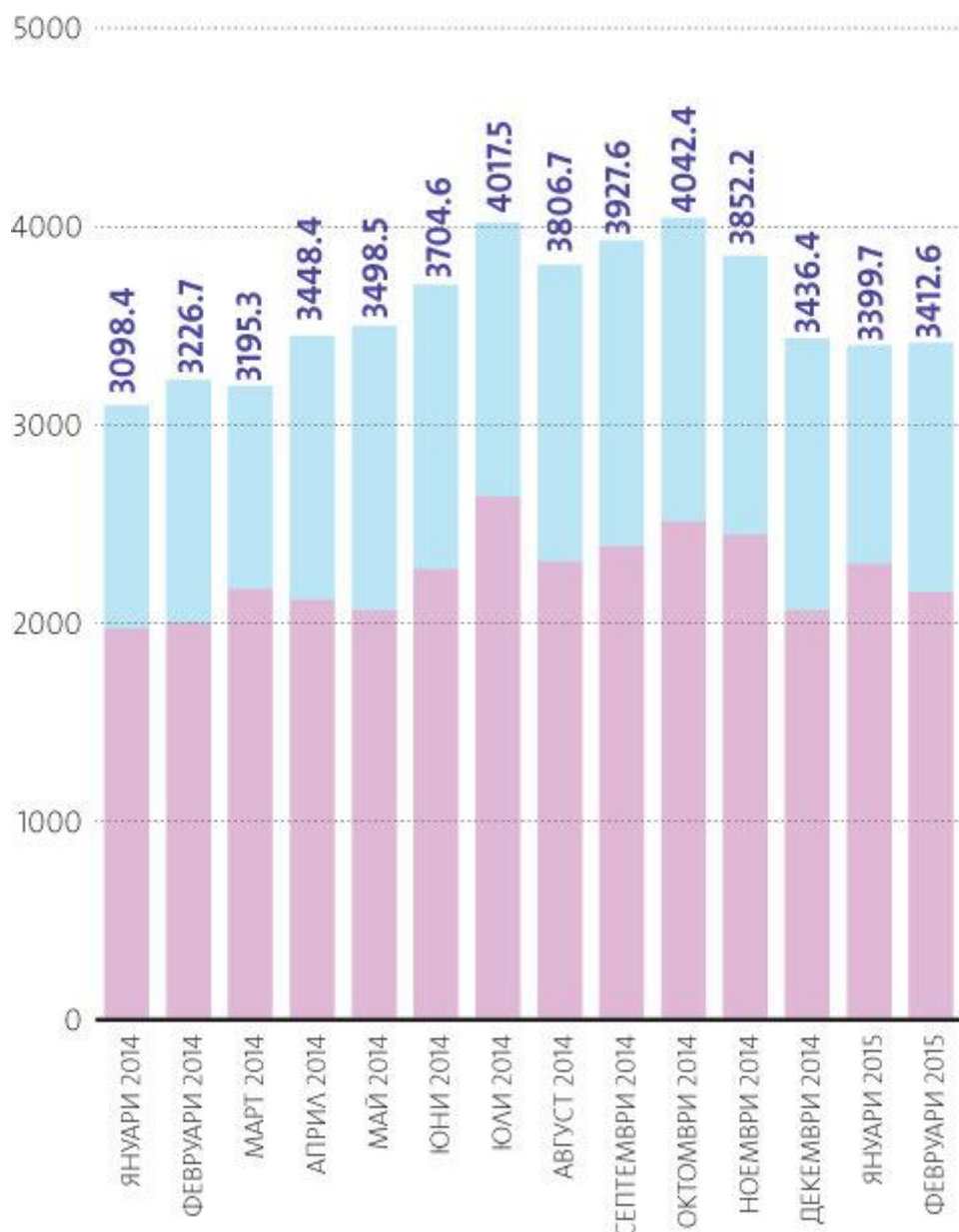
Интересно е какви последици ще имат данъчните промени в съседките ни Румъния и Гърция върху нашия износ. Румъния подготвят сваляне на ДДС за всички хранителни стоки и безалкохолни напитки до 9%, което би могло да окуражи българските износители на такива стоки в страната. Въпреки такъв възможен ефект Красен Йотов коментира, че хранителната индустрия по принцип се доминира от местни играчи, а ако има конкурентоспособни български фирми в този сектор, те вече са там. За сметка на това, ако Гърция не отмени превантивния 26% данък върху всички сделки и трансакции между гръцки и български фирми, стокообменът на България с един от най-важните ни търговски партньори ще пострада сериозно.

ИЗНОС

(В МЛН. ЛВ.)

ИЗТОЧНИК: НСИ

● КЪМ ЕС ● КЪМ ТРЕТИ СТРАНИ
● ОБЩО

✓ Правителството повиши прогнозата си за икономиката до 1.4%

МВФ понижи своите очаквания от 2 на 1.2% заради притесненията от задържане на дефлацията

Правителството подобри очакванията си за развитието на българската икономика през 2015 г. В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза вече е записано, че реалният растеж на брутния вътрешен продукт (БВП) през тази година ще достигне 1.4%. Бюджетът за 2015 г. бе съставен при прогноза за 0.8% растеж. Ако новата прогноза на правителството се сбъдне, номиналният размер на БВП ще надхвърли 83.5 млрд. лв., или с 1.4 млрд. лв. над нивото му през миналата година. Ревизията се случва в деня, в който Международният валутен фонд (МВФ) понижи своята прогноза за българската икономика от 2% на 1.2%. Европейската комисия и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) прогнозирали реален растеж от 0.8% на годишна база, а Световната банка – 1.1%.

Причини за ревизиите

Министерството на финансите е взело решението за подобряването на очакванията си на база на доброто представяне през миналата година. През 2014 г. БВП нарасна реално с 1.7% при 1.1% през 2013 г. През 2014 г. пазарът на труда в България прояви първи признаци на съживяване след началото на икономическата криза през 2009 г. За разлика от по-голямата част от годините след 2009 г., когато основният източник за нарастване на новосъздадената добавена стойност в икономиката беше външното търсене, през 2014 г. икономическият растеж беше основан на вътрешното търсене, което има определящо значение за динамиката на заетостта в страната.

В същото време МВФ посочва, че причините за ревизията в пролетния си доклад са свързани основно с дефлацията, която според анализаторите ще бъде средно 1% през 2015 г. Падането на цените на петрола от една страна ще повиши потреблението, а това би дало допълнителен тласък на икономиката. Това според анализаторите на МВФ няма да успее

да компенсира негативния ефект от дефлационния процес, който се превърна в трайна тенденция в България от средата на 2013 г. Падащите цени биха могли да предизвикат задържане на потреблението заради очакването на хората за бъдещо падане на цените.

Икономически проблеми

Друг основен проблем според анализаторите е огромната корпоративна задлъжнялост. Те ще продължи да пречи на инвестициите. При слаба фискална позиция държавата трябва да се погрижи да укрепи финансите си и да се противопостави на рисковете от потенциална пазарна нестабилност. Другите рискове, които стоят пред целия регион на Югоизточна Европа, са свързани с рецесията в Русия, слабото търсене от страна на ЕС и флукуациите при курса на долара, които биха могли да причинят сътресения в икономики, които все още имат значителни дефицити.

ПОСЛЕДНИ ПРОГНОЗИ ЗА 2015 Г.

ИНСТИТУЦИЯ	РЪСТ, В %
МФ	1.4
ЕК	0.8
МВФ	1.2
ЕБВР	0.8
СБ	1.1
S&P	0.5
ЕУ	2.1
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	1.5
РАЙФАЙЗЕНБАНК	1.5

[Вестник Сега](#)

✓ Усвоили сме 67, а не 80 % от европарите

По "Околна среда и води" сме получили най-малко от предвидените от ЕК средства

От 2007 г. до момента България реално е усвоила под 67% от отредените ѝ от европейския бюджет средства за програмния период 2007-2014 г. Това показва справка към 1 март т.г. за изпълнението на оперативните програми, публикувана на сайта eufunds.bg. Преди ден вицепремиерът Томислав Дончев се похвали в интервю за в. "Преса", че вече сме използвали 80% от европарите, но това не е съвсем точно. Реално ЕК е превела на страната ни 4.45 млрд. евро - което прави точно 66.75%. Дончев вероятно говори за общата сума на разплатените пари по различните оперативни програми, която е 6.3 млрд. евро, или 78%, но в нея е включено и финансирането от националния бюджет. Изобщо не е сигурно обаче, че парите, платени авансово по европроекти от българската хазна, ще бъдат покрити по-късно от Брюксел. Част от тези разходи може да не бъдат признати от ЕК по различни причини.

В резултат на огромни закъснения и гафове с възлагането и изпълнението на обществени поръчки в предишни години най-зле е ситуацията при оперативна програма "Околна среда", по която ЕК е превела едва 39% от предвидените за България пари - или 577 млн. евро от 1.46 млрд. евро. Ако се отчете и финансирането от българския бюджет, положението изглежда по-приемливо - изплатените разходи по екопроекти се качват на 78% (1.4 млрд. евро). Това се дължи най-вече на политиката на наддоговаряне - одобряват се и се финансират повече проекти за суми над предвидения за 7-годишния програмен период бюджет, за да се компенсира закъснението. Така по "Околна среда" са договорени проекти, чиято стойност надхвърля с 58% планираните и одобрени от ЕК финансова рамка.

"Отличник" по получени европари пък е програма "Развитие на човешките ресурси" с 882 млн. евро - което е 85% от предвидените. ОП "Транспорт" има 75% успеваемост (1.2 млрд. евро), а за "Регионално развитие" реално от ЕК са изплатени 803 млн. евро, или 59% от ресурса, отреден за България по тази програма.

Въпреки гръмките изявления на министри и дори на премиера Бойко Борисов, че сме в Топ 10 по усвояване на еврофондовете, справка на генерална дирекция "Регионална политика" на ЕК отпреди месец ни нареди на 23-то място в ЕС по този показател с 65.5%. Борисов имаше предвид, че Брюксел е отрязал сравнително малка част от финансирането на страната ни заради грешки и нередности на фона на други от ЕС. За да не загуби сериозен ресурс от еврофондовете по изтичащия програмен период, до края на годината страната ни трябва да заяви и удостовери пред ЕК извършени разходи по европроекти в размер на близо 5 млрд. лв.

НА ДЪНОТО:

По оперативната програма за развитие на сектор "Рибарство" усвоеното е едва 55% (40 млн. евро), а по програмата за развитие на селските райони - 72% (1.8 млрд. евро). И при двете ситуацията не е никак розова. Програма Рибарство" ни бе върната с над 200 забележки, които все още не са изчистени от родните чиновници. Селската програма пък, която също бе

пратена обратно за "поправка", очаква да получи светлина най-рано през юли т.г. Първата мярка по нея - за закупуване на земеделска техника - бе отворена преди ден на собствен риск на държавата.

✓ И новите комисари ще спират поскъпването на тока

Производството на зелена енергия вече гони 20%

СНовият състав на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) ще се опита да задържи цените на тока подобно на своите предшественици. Според председателя на комисията Иван Иванов, който встъпи в длъжност в началото на април, това е постижима цел. Дали обаче ще стане факт зависело от други фактори, които са извън КЕВР. "Това е моят стремеж и аз го потвърждавам още от избирането ми до сега", заяви Иванов на първия си брифинг вчера.

Той не можа да каже дали и какво точно увеличение на цената на електроенергията са поискали производителите от 1 юли. Те трябваше да подадат своите заявления до края на март, но в този срок единствено от ЕВН потвърдиха, че са внесли искане за увеличение от 6.98%.

"Мога да отговоря в края на юни, но ще направя възможното да няма повишаване. Аз ще положа всички усилия да защита интереса на сектора и потребителите. Защо вдигането на centa не е решение на проблема? Защото то не е част от реформата в енергетиката. То може да отложи фалит на НЕК, но не и да реши проблемите му. Българските граждани не са виновни за дефицитите в системата", заяви Иванов пред БНТ по-рано през деня.

Според председателя на КЕВР новите контракти с американските тецове "Марица изток" 1 и 3 ще влязат в сила от 1 юли. Те предвиждат от 1 юли цената за разполагаема мощност, която НЕК плаща за поддържане на блоковете на "Марица-изток" 1 в готовност, да намалее с 14%. При "Марица-изток" 3 поевтиняването ще бъде с около 17%. Периодът на договорите няма да се увеличава. За да стане това обаче, НЕК трябва да покрие задълженията си към двете централи, които са почти 700 млн. лв.

Според Иван Иванов икономията на НЕК от предоговарянето ще бъде 48 млн. лв. от "Марица -изток" 1 и 49 млн. лв. от "Марица-изток" 3. "Имаше всевъзможни спекулации и аз съм изненадан, че дори когато се случва нещо хубаво, се намират хора, които се опитват да заблудят общественото мнение", заяви шефът на КЕВР. Той коментира и създаването на енергийна борса у нас, което е част от либерализацията на пазара. "Един от приоритетите е да установим много тясно взаимодействие с гръцкия и румънския регулатор и именно създаването на регионална борса", каза той.

"ЗЕЛЕНИ" ПАЗАРЛЪЦИ

Правят се опити за предоговаряне на контрактите за скъпия ток от ВЕИ-фирмите, потвърди Иван Иванов, но отрече КЕВР да оказва влияние. "Ние сме арбитър, не страна", обобщи Иванов. За преговори със зелените централи и щателна проверка, която може да стигне до прокуратурата, съобщи преди дни премиерът Бойко Борисов. Бюлетин на ресорното министерство, разпространен вчера, показва, че 18.9% от потреблението у нас идва от ВЕИ-централи, с което България е преизпълнила плана за 16%. Данните са за 2014 г., когато бе обявена нулева година за присъединяване на нови мощности.

✓ Лозята поскъпнали с над 40% през миналата година

Земите, на които се отглеждат лозя, са поскъпнали най-много през 2014 г. спрямо 2013 г.. В същото време рентата от декар лозя намалява. Това показват данни на НСИ за цените на земеделските земи през 2014 г. Ако през 2013 г. средната цена на един декар лозя е била 319 лв., през миналата година тя скача до 451 лв./дка, или с 41.4%. Средната рента от декар обаче спада с 29.4%.

Като цяло нивите у нас са поскъпнали с 15.2%, показват данните на националната статистика. През миналата година средната цена на декар земеделска земя достига 684 лв., докато през 2013 г. тя е била 594 лв. на декар. Спрямо 2010 г. увеличението е драстично - тогава цената на земята е била 279 лв./дка. Увеличението при цената на нивите през миналата година е с 14%, на овощните насаждения - с 1.6%, а на постоянно затревените площи - с 24.2%.

От НСИ са направили разбивка и по региони. Най-скъпа през 2014 г. е била земята в Североизточния регион - средно 957 лв. на декар, а най-евтина - в Югозападния (403 лв./дка.). В Югозападния и Южния централен район е отчетено най-голямо увеличение на цената на един декар земеделска земя спрямо 2013 г. - съответно с 33.9% и с 32.8%.

При рентите увеличението е по-скромно. През 2014 г. средната цена на рентата на 1 декар наета или арендувана земеделска земя достига 41 лв., което е със 7.9% повече спрямо 2013 г. Най-голям е ръстът на рентата за овощните насаждения - с 16.7% и на нивите - с 10.3%. Единствено при лозята се наблюдава понижение на цената с 29.4%. Отново Североизточният регион е с най-високи ренти - около 61 лв. на декар, близо два пъти по-високо от стойностите в Югоизточния район.

Вестник Преса

✓ Идва краят на регулираните цени на тока

Електроенергията за бита ще се търгува на борсата от началото на 2016 г.

Краят на регулираните цени на тока за населението ще настъпи през 2016 г. Те ще се получават на пазарен принцип от търсенето и предлагането на бъдещата борса за електроенергия и няма да зависят от държавата. Това стана ясно вчера от изявление на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов. „Искрено се надявам тази година да е последната, в която определяме цени на електроенергията“, каза той.

Сега НЕК осигурява тока за населението, като изкупува определени количества от различни електроцентрали по цени, спуснати от КЕВР. Догодина това ще приключи. Всички производители на електроенергия ще бъдат задължени да я предлагат на борсата. Субсидирането на зеления ток, на парното и на двете американски ТЕЦ ще продължи чрез добавка

„Задължения към обществото“. Нейният размер ще се определя от КЕВР. Комисията ще продължи да регулира и цените на мрежовите услуги, предлагани от монополистите „Електроенергиен системен оператор“ и ЕРП.

На свободния пазар битовите абонати ще могат да останат клиенти на електроснабдителните дружества или да изберат някой от 86-те търговци на ток. Във всеки случай обаче токът за населението ще се купува от борсата, а не от НЕК, както е сега. Затова не е изключено при либерализацията цената за бита да се вдигне рязко, смятат експерти. В момента само две държавни електроцентрали - АЕЦ „Козлодуй“ и ТЕЦ „Марица-изток 2“, продават на пазара на цени, които са по-ниски от средната в НЕК. Запитан ще има ли поскъпване на тока от 1 юли т.г., Иван Иванов заяви: „Ще се стремя да бъдат задържани цените на електроенергията.“

✓ **МВФ прогнозира по-висок растеж на еврозоната**

Причините за по-високия растеж са по-ниските цени на петрола, рекордно ниските лихвени проценти и мащабната програма за стимулиране на Европейската централна банка.

Международният валутен фонд (МВФ) вдигна прогнозата си за икономическия растеж на 19-членната еврозона за тази година, предаде АФП.

Според фонда зоната ще отбележи растеж от 1,5 процента в сравнение с 1,2 поцента, които той прогнозира през януари тази година.

Според МВФ причините за по-високия растеж са по-ниските цени на петрола, рекордно ниските лихвени проценти и мащабната програма за стимулиране на Европейската централна банка.

За 2016 г. фондът прогнозира растеж от 1,6%, докато януарската му прогноза бе 1,4 процента икономически растеж.

МВФ очаква слаб ръст в развиващите се икономики в Европа благодарение на ниските цени на петрола, но слабото външно търсене ще попречи на по-динамичната икономическа експанзия. С термина „развиваща се Европа“ Фондът класифицира България, Хърватия, Унгария, Полша, Румъния, Сърбия и Турция. МВФ очаква регионът тази година да отбележи растеж от 2,8% на 2,9% и предвижда 3,6% ръст за 2016 г.

✓ **Застаряването топи работната ръка в България**

В същото време едва 7% от българите са участвали в обучение за повишаване на квалификацията

Едно от най-големите предизвикателства за пазара на труда и работната сила в България е застаряващото население.

Това показват резултатите от проучването на познавателните и социално-емоционални умения на работната сила в България, представени по време на кръгла маса "Предизвикателства пред пазара на труда в България: ролята на уменията и компетенциите".

Според изследването средностатистическият българин ще става все по-възрастен, а в България се наблюдава най-резкия спад на населението в работоспособна възраст. Това се дължи предимно на ниската раждаемост и емиграцията, предаде БГНЕС.

Изследването на Световната банка показва още, че до 2008 г. в България са отчетени висока заетост и растеж. Те се дължат на сектори, наемащи ниско квалифицирана работна ръка като строителството, производството и търговията. По време на кризата обаче тези отрасли претърпяват и най-високи загуби, а след това не са се възстановяват. В същото време изкуствата, комуникационните, финансовите и бизнес услугите започват да се развиват много по-бързо.

Слаби сме в математиката и социалните умения

Проучването отчита, че работодателите са загрижени за подготвеността на наличната работна сила в България. Тя е най-сериозна в сектора на информационните технологии и в някои сектори на производството, а образователното равнище на работниците се поставя на 4-то място по важност от работодателите у нас. Изследването на познавателните и социално-емоционални умения показва още, че България е сред страните с най-високо ниво на функционална неграмотност по математика, както и с най-високо ниво на социална стратификация в училищата.

Според специалистите социалните умения са основни, защото над тях се изграждат и техническите умения. Работодателите пък определят социалните умения като по-важни от познавателните. 20% от анкетирания са отговорили, че социалните умения са причина, за да не могат да попълнят работните си места. Този процент надхвърля средния за Европа и света.

Изследването потвърждава, че има връзка между начина на мислене и навлизането на пазара на труда. Хората с по-ниско образование имат и по-ниски социално-емоционални умения. В същото време не се забелязва голяма разлика в социално-емоционалните умения на мъжете и жените. Факт е обаче, че нежният пол се справя много по-добре с общуването.

Дипломите и възрастта са важни

По-възрастните хора у нас показват по-ниски познавателни умения, но ги компенсират с уменията си за общуване. Формалното образование все още е по-важно от самите умения, от гледа точка на участието на пазара на труда. В България изглежда, че дипломите и възрастта са важни и това важи особено за жените. Предпочитани от работодателите са жените на средна възраст пред младите.

Проучването на Световната банка отчита, че само 7% от хората в България са участвали в обучение за повишаване на уменията и квалификацията. Причините за това са различни. Работещите казват, че нямат време, докато безработните отговарят, че не са знаели за съществуването на подобни възможности, а неактивните просто не се интересуват от тях. Това от своя страна показва, че културата за учене през целия живот все още не е наложена в България.

Изследването отчита и положителни резултати - българите искат обучение и биха се възползвали от него, ако им бъде предоставено. Ако получат ваучери, 1/3 от заетите ни сънародници отговарят, че е доста вероятно да ги използват. По същия начин биха постъпили и повече от половината безработни. Що се отнася до видовете обучение, младите искат да получат нова квалификация или специализация, а по-възрастните – да усъвършенстват уменията си.

✓ Започва делото за фалита на КТБ

Днес се очаква да започне делото за обявяването в несъстоятелност на Корпоративна търговска банка. То ще бъде разгледано в Софийския градски съд, информира БНТ.

Началото на процеса се забави заради жалба срещу отнемането на лиценза на банката, която акционерите депозираха във Върховния административен съд. Висшата съдебна инстанция обаче реши, че те нямат правен интерес да обжалват.

След обявяването на фалит ще може да започне осребряването на активите на банката. Това ще позволи на вложителите с депозити над защитените 100 000 евро да търсят обезщетение.

Предстои също фонда за гарантиране на влоговете да назначи двама постоянни синдици, които да заменят сега действащите временни. Те ще могат да поискат от съда отмяната на цесии с прихващания, ако установят че при сключването им са извършвани нарушения.

✓ Машиностроене и ИТ са хит за привличане на капитали

В Българската агенция за инвестиции (БАИ) има 14 проекта на обща стойност 340 млн. лв., които предстои да бъдат сертифицирани. В последно време се наблюдава засилен активност от страна на инвеститорите, коментираха от БАИ пред "Стандарт".

Тези проекти са в процес на изчакване на приемането на промените в Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ), свързани с регламент 651/2014 и новата рамка за предоставяне на държавна помощ, обясниха от БАИ. Част от инвеститорите вече са започнали работа по планираните дейности.

Компаниите, които имат намерение да инвестират в България, са от различни държави, но преобладаващата част от тях са от Европа, казаха от БАИ. Що се отнася до икономическата сфера, която е най-привлекателна, ярко се отличават секторите свързани с машиностроене, електротехника и информационни технологии, заявиха от БАИ.

Промените в закона се очаква да бъдат приети на второ четене до края на месеца. "Промените в закона биха ни дали действащ правилник за прилагане на закона за насърчаване на инвестициите. Този правилник заедно с закона са основата за сертифициране на инвеститорите", коментираха от агенцията.

От БАИ заявиха, че агенцията цели да подпомогне бъдещите дейности на потенциалните инвеститори от България и от чужбина и ще продължава да поддържа тясна връзка с тях за да може плановете им да се превърнат в реалност.

✓ Бизнесът свива с 38% инвестициите

36% от вложенията ще бъдат насочени към енергетиката и водния сектор

Частните фирми планират да свият инвестициите си през тази година с близо 38%, сочи анкета на Националния статистически институт сред промишлените предприятия. Ако прогнозите се сбъднат, това ще се отрази негативно на българската икономика, защото инвестициите са необходими, за да се разкриват нови работни места и доходите да вървят нагоре. Традиционно обаче мениджърите са по-негативно настроени от реалната ситуация.

По последни данни на НСИ разходите на държавните и частните предприятия за придобиване на дълготрайни активи в промишлеността през 2014 г. са с 3,9% повече спрямо 2013 г. А проведената през март 2014 г. анкета също е отчела намерение на мениджърите да свият инвестициите си за годината с 6,3%. Една година по-късно се оказва, че бизнесът не само че не е ограничил вложенията си, а дори има ръст.

В сегашната анкета на НСИ обаче негативните настроения са много по-ясно изразени. Промислените предприятия планират да свият инвестициите си през 2015 г. с 30,4% спрямо миналата година, сочи анкетата на НСИ. В общия обем на очакваните разходи за придобиване на дълготрайни активи през тази година дялът на частния сектор е 81%, като мениджърите от този сектор предвиждат свиване на инвестиционните си програми с 37,8%.

По основни производствени групи най-голям дял в очакваните инвестиции през 2015 г. формират енергетичните и свързаните с водата отрасли (36,3%), при които се предвижда намаление с 34,4%. На второ и трето място по обем на инвестициите са отраслите, произвеждащи стоки за междинно потребление (с дял от 34,1%), и тези, произвеждащи недълготрайни потребителски стоки (с дял от 16,9%), които очакват свиване на инвестициите си съответно с 26,9% и 29,1%.

[Списание Мениджър](#)

✓ Добра година, с ръст между 4 и 10% очаква ИТ бизнесът у нас

Ръст между 4 и 10% за фискалната 2015 година в различните сегменти очаква ИТ бизнесът, опериращ в България, представен от над 1000 активни компании с годишни продажби за над 1 милиард лева. Това показват предварителните резултати от наскоро приключилото национално представително пазарно изследване IT Survey Bulgaria '2015, XX ed. провеждано за 20-та поредна година от независимата агенция CBN Pannoff, Stoytcheff & Co.*

На фона на задаващите се мобилни и облачни решения в ИТ индустрията, най-голям ръст ИТ компаниите очакват в приходите от услуги, следвани от продажбите на софтуер и консумативи.

По отношение на продуктовете линии фаворити на ИТ фирмите за ръст през 2015 година се оказват смартфоните, следвани от ултрабук и лаптоп системите.

B2B клиентите, както и държавната и общинска администрации (вероятно заради задаващите се местни избори '2015) са с най-големи очаквания за повишаване на продажбите на ИТ бизнеса за '2015/'14.

На фона на тази оптимистична картина изненадващо идват и прогнози за ръст на сивия пазар в ИТ бизнеса, като оценката за нерегламентирания пазар в София се оказва в пъти по-голяма от тази за страната.

✓ България сред страните в ЕС с най-голям спад на индустриалното производство

Индустриалното производство у нас през февруари бележи намаление от 0,6% в сравнение с предходния месец. По този показател се нареждаме на второ място по спад след Малта (-1,3%) в целия Европейски съюз, показват данни на европейската статистическа служба „Евростат“. На годишна база обаче промишленото производство у нас бележи ръст от 2,3%.

Като цяло през февруари се наблюдава ръст на индустриалното производство в ЕС с 0,9% на месечна и 1,4% на годишна база.

Най-голям месечен ръст се наблюдава при производството на малотрайни суровини с 1,1%, на капиталови стоки – с 0,9%, на енергия – с 0,6% и на трайни продукти с 0,5%.

Най-голям месечен ръст на индустриалното производство се наблюдава в Ирландия (16,3%), Литва (6,1%), Хърватия (3,5%) и Гърция (2,5%).

✓ С над 30% ще се свият инвестициите в промишлеността през 2015 г.

Инвестиционната активност показва, че плановете на промишлените предприятия през 2015 г. са за свиване на инвестициите с 30.4% спрямо направените през предходната година. В общия обем на очакваните разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи през тази година делът на частния сектор е около 81%, като мениджърите от този сектор предвиждат намаление на инвестиционните си програми с 37,8% спрямо 2014 г., показват данни от инвестиционната бизнес анкета на Националния статистически институт (НСИ).

По основни производствени групировки най-голям относителен дял в очакваните инвестиции през 2015 г. формират енергетичните и свързаните с водата отрасли (36,3%), при които се предвижда намаление от 34,4% спрямо предходната година.

На второ и трето място по прогнозен обем на инвестициите са отраслите, произвеждащи стоки за междинно потребление (с относителен дял от 34,1%) и тези, произвеждащи недълготрайни потребителски стоки (с относителен дял от 16,9%), които също очакват намаление на инвестиционните си програми съответно с 26,9 и 29,1% спрямо 2014 г.

investor.bg

✓ Търговският стокообмен между България и Италия отбеляза ръст за 2014 г.

Двете страни могат да развият съвместни проекти, финансирани от европейските структурни фондове

Представители на бизнеса и институциите от България и Италия имаха възможност да създадат нови контакти и да представят инвестиционните възможности по време на икономическия форум "България и Италия: заедно за постигане на растеж", който се проведе днес,

В обръщение към участниците министърът на икономиката Божидар Лукарски посочи, че Италия е приоритетен и стратегически партньор за страната ни и желанието на нашата държава е да развием пълния потенциал в отношенията. Двете страни успешно си сътрудничат в областта на финансите, промишлеността, енергетиката и земеделието.

Очертани бяха и възможностите за инвестиции, в туристически обекти, както и концесиониране и модернизиране на летища и пристанища, и изграждане и модернизация на пътна и железопътна инфраструктура в България.

„България и Италия могат да развият съвместни проекти, финансирани от европейските структурни фондове“, коментира Бенедето Дела Ведова, зам. министър на външните работи и международното сътрудничество по време на форума. Италия е водещ инвеститор у нас, като направените инвестиции надхвърлят 2 милиарда лева.

Мерките за институционална подкрепа на чуждестранните инвестиции и атрактивната данъчна политика бяха представени от Стамен Янев, директор на Българската агенция за инвестиции.

Икономическият форум "България и Италия: заедно за постигане на растеж" се организира съвместно с Посолството на република Италия в София, ИЧЕ - Агенция за подпомагане и интернационализация на италианските предприятия в чужбина, Конфиндустрия България и Италианската търговска камара в България.

✓ Износът расте за трети пореден месец

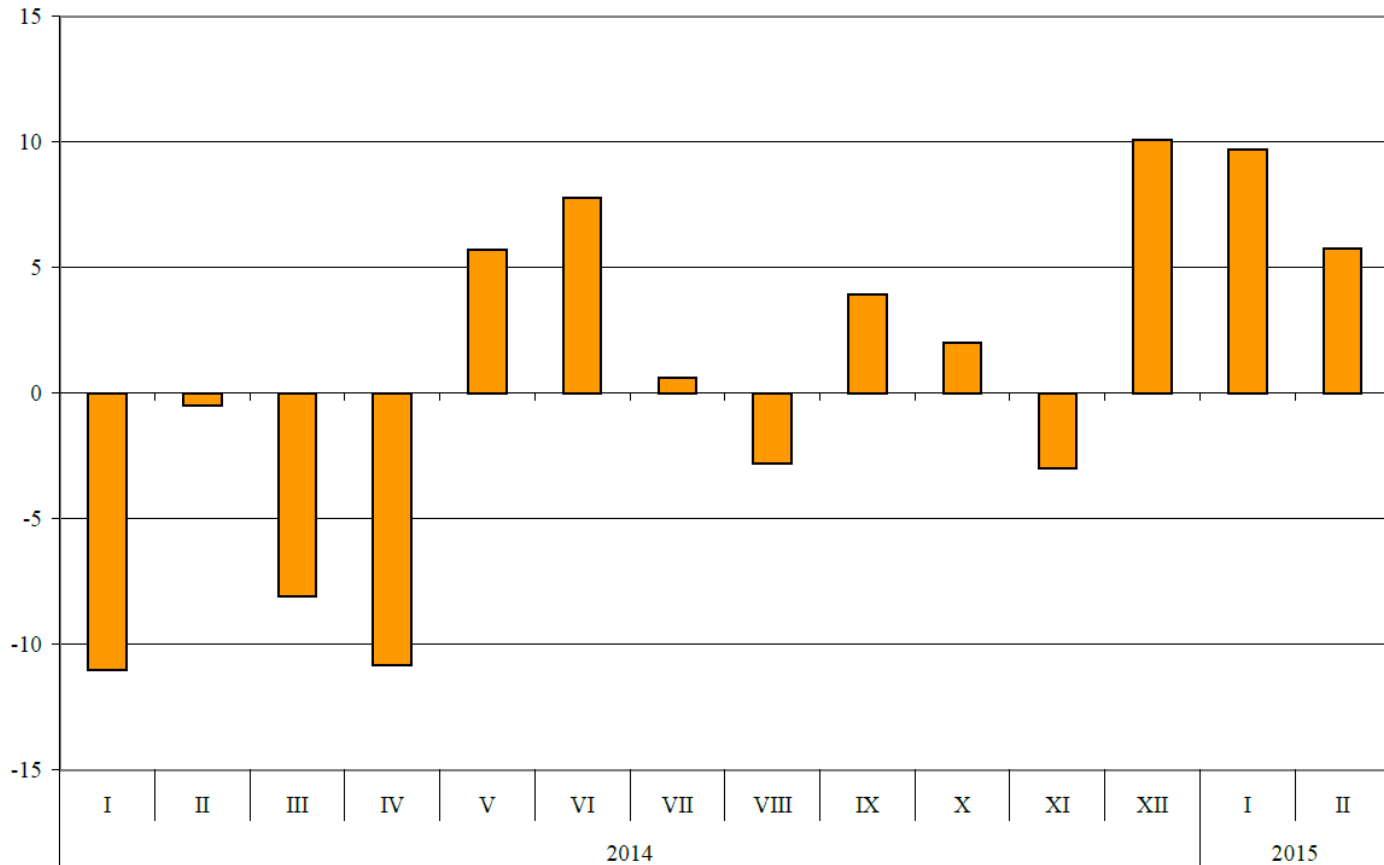
Търговията с държавите извън Европейския съюз показва първи признаци на съживяване

Износът расте за трети пореден месец през февруари. Силна подкрепа за експорта отново оказва търговията с държавите членки на Европейския съюз (ЕС). Добра новина е, че търговският обмен с държавите извън единния блок показва първи признаци на съживяване. Износът към т.нар. трети страни се покачва за пръв път от септември миналата година, а вносът скача с двуцифрени стойности за пръв път от октомври 2013 г.

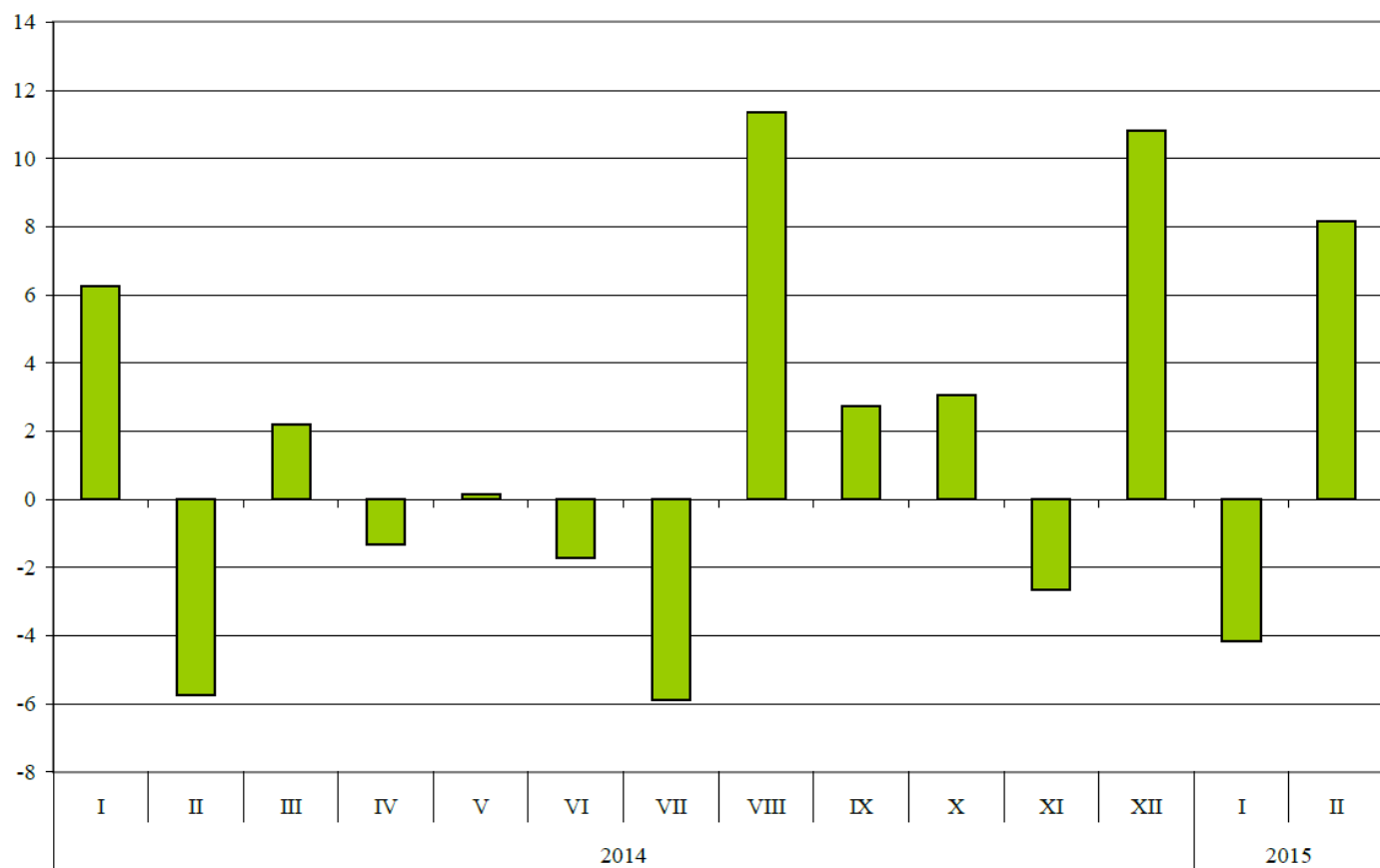
Търговията с Русия, трите най-големи икономики в ЕС - Германия, Франция и Италия, както и с балканските ни съседи – най-вече с Турция, Румъния и Гърция, допринасят за повишената активност в първите два месеца на 2015 г.

През февруари общият износ расте с 5,8% на годишна база, или с 3,41 млрд. лв., показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ). От своя страна общият внос се повишава с 8,1% на годишна база и възлиза на 4,11 млрд. лв. Заради по-силния прираст на вноса над износа дефицитът по външнотърговското салдо се покачва с над 75% на месечна база до 699 млн. лв.

Годишно изменение на износа през февруари 2015 г (в %)

Годишно изменение на вноса (CIF) през февруари 2015 г. (в %)

Графика: НСИ

Търговията с основния ни търговски партньор – страните от ЕС, отново допринася за силния ръст на износа през февруари. Експортът към т.нар. трети страни също оказва положително влияние върху търговския обмен – той всъщност расте за пръв път от септември 2014 г. насам.

През февруари износът към ЕС нараства макар и с по-бавно темпо, а именно - със 7,7% на годишна база, или с 2,16 млрд. лв. За сравнение – през януари експортът към Стария континент скача с 16,3%, показват ревизираните в посока нагоре данни на НСИ. Според предварителните данни ръстът на износа към ЕС през първия месец на новата година бе 15,3 на сто. Във втория месец на 2015 г. вносът от ЕС се повишава с 6,5%, или с 2,63 млрд. лв. след нулевия ръст през януари, разкриват още ревизираните данни на националната статистика. Предварителните данни сочеха намаление от 0,2 на сто през януари. От друга страна търговията с държавите извън ЕС показва първи признаци на съживяване. През февруари износът към третите страни расте за пръв път от септември миналата година. Вносът отново е нагоре след спада през януари, но двуцифреният растеж е първият от октомври 2013 г. насам

Статистиката на НСИ регистрира повишение на износа с 2,5% на годишна база, или с 1,26 млрд. лв., и покачване на вноса с 11,2% годишно, или с 2,63 млрд. лв. Търговското салдо е отрицателно и се равнява на 230,2 млн. лв.

Принос на основните търговски партньори в ЕС през януари 2015 г.

През първия месец на годината Германия, Италия, Гърция, Румъния, Франция и Белгия формират 70% от износа на България за държавите членки на ЕС. Февруарски данни за търговията с ЕС както по основни търговски партньори, така и по сектори, НСИ ще представи с месец закъснение. Ето защо през май, заедно с февруарските данни за търговията с трети държави, ще получим информация за търговските взаимоотношения със страните членки на ЕС.

През първия месец на годината износът към най-големия ни търговски партньор сред страните членки – Германия, нараства с 8,7% на годишна база до 501 млн. лв., а вносът расте с 14,9% до 502,4 млн. лв.

Към Италия експортът се повишава с 23,9% до 375,9 млн. лв., а вносът спада с 26,4% до 224,1 млн. лв. Търговското ни салдо със страната е положително.

През януари износът към Гърция расте с 19,9% до 232,5 млн. лв., а импортът намалява с 8,8 на сто до 168,2 млн. лв. Експортът към Румъния скача с 19,6% до 217,3 млн. лв., докато вносът се свива с 12,3 на сто до 244 млн. лв.

Износът към Франция се повишава с 8,5 на сто на годишна база до 155 млн. лв. Вносът е нагоре с 1,3% до 115,3 млн. лв. През януари експортът към Белгия се покачва с 18,7% до 129 млн. лв. Същото важи и за вноса. Той е с 2,3% по-голям спрямо януари 2014 г. и прехвърля 70 млн. лв.

Търговията с трети страни в периода януари-февруари

Основни търговски партньори на България извън страните членки на ЕС са Турция, Китай, Сърбия, САЩ, Македония и Русия, които формират 53,8% от износа за трети страни, отчита НСИ.

Данните на статистиката сочат, че за периода януари-февруари износът към Турция се покачва с 10,8% на годишна база до 626 млн. лв., а вносът намалява с 19,9% до 397 млн. лв. От югоизточната ни съседка внасяме най-много след Русия.

След като през 2014 г. износът към Русия се понижи с цели 10%, в първите два месеца на 2015 г. той се свива с 35,4% до 97,8 млн. лв. Вносът намалява с 8,7% до 939 млн. лв. Въпреки това от началото на годината сме внесли най-много стоки именно от Русия.

Износът към Китай скача с 21,2% на годишна база до 206 млн. лв., а вносът – с 33,6% до 366,9 млн. лв.

Износът към САЩ бележи скок с 19% на годишна база до 113,1 млн. лв. Същевременно вносът спада с 11,4% на годишна база до 77 млн. лв. Ефект върху измененията може би има основно по-скъпият долар.

От друга страна към края на февруари износът към Сърбия се повишава с 26,34% до 117 млн. лв., докато вносът намалява с 21% на годишна база до 77,9 млн. лв. Експортът към Македония е с 4,2% повече в сравнение с януари-февруари 2014 г., а импортът е нагоре с 5,1% до 78,4 млн. лв. И с двете западни съседки поддържа положителен търговски баланс.

✓ Бизнесът планира да свие инвестициите си с 30% през 2015 г.

В частния сектор мениджърите предвиждат намаление на инвестиционните си програми с 38%, отчита мартенска анкета на НСИ

Разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи в промишлеността през 2014 г. са с 3,9% повече спрямо 2013 година, отчита инвестиционната бизнес анкета на НСИ, проведена сред промишлените предприятия през март 2015 г.

Настоящата бизнес анкета на инвестиционната активност показва, че плановете на промишлените предприятия през 2015 г. са за свиване на инвестициите с 30,4% спрямо направените през предходната година.

В общия обем на очакваните разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи през тази година делът на частния сектор е около 81%, като мениджърите от този сектор предвиждат намаление на инвестиционните си програми с 37,8% спрямо 2014 година.

По основни производствени групировки най-голям относителен дял в очакваните инвестиции през 2015 г. формират енергетичните и свързаните с водата отрасли (36,3%), при които се предвижда намаление от 34,4% спрямо предходната година.

На второ и трето място по прогнозен обем на инвестициите са отраслите, произвеждащи стоки за междинно потребление (с относителен дял от 34,1%), и тези, произвеждащи недълготрайни потребителски стоки (с относителен дял от 16,9%), които също очакват намаление на инвестиционните си програми съответно с 26,9 и 29,1% спрямо 2014 година.

✓ Отвори мярката за инвестиции в селското стопанство по новата ПРСР

Проекти от Северозападна България ще имат допълнителни точки

Започна приемът на заявления за подпомагане по мярка 4.1 - за инвестиции в селското стопанство по новата Програма за развитие на селските райони (ПРСР), съобщават от Министерството на земеделието и храните. По нея ще бъдат разпределени 150 млн. евро.

Крайният срок за заявленията, свързани със закупуване на нова техника, е 18 май 2015 година. До 8 юни пък ще се приемат заявленията за подпомагане на дейности като строително-монтажни работи, трайни насаждения или комбинация от двете (тоест включително и за закупуване на селскостопанска техника).

От този програмен период вече не важи принципът „първи по време – първи по право“, което означава, че всички проекти, които имат необходимия брой точки, ще бъдат финансирани.

Интересът към мярката е голям, коментира пред земеделски производители в Пловдив зам.-министърът Васил Грудев. Само за час след отварянето на приема са подадени пет проекта по мярка 4.1, посочи той и припомни, че за последните година и половина не е имало възможност за инвестиции по ПРСР.

По мярката за инвестиции, както и в директните плащания, приоритетните сектори, които ще получат подпомагане, са животновъдство, овощарство, зеленчуци, както и биопроизводството, обясни още Васил Грудев, цитиран от пресцентъра на МЗХ. Той допълни, че тези сектори ще получават допълнителни точки при оценяването им по мярката.

Зам.-министърът обясни още, че за проекти, които ще бъдат реализирани и в селски райони, и в Северозападна България също ще получават допълнителни точки.

Инвестициите за закупуване на земеделска техника по подмярката за инвестиции включват техника, която се използва за обработка на почвата и прибиране на реколтата: трактори, самоходна техника – колесни трактори, верижни трактори, специализирани самоходни машини (силажкомбайни, зърнокомбайни и др.) и друг вид самоходни машини и сменяема прикачна техника.

В рамките на първия прием не са допустими за финансова помощ разходите, свързани с инвестии за напояване и отводняване, за колективни инвестиции и интегрирани проекти.

Във всички областни дирекции на ДФ „Земеделие“ е направена организация за бърз прием на заявления по подмярката. Преди официалното одобрение на ПРСР, на 1 юни тази година, се очаква да бъде отворен и приемът по мярка 6.1 за младите фермери. Индикативният бюджет по приема ще бъде в размер на 35 млн. евро, събщи още заместник-министърът.